

WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA „PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY W NADLEŚNICTWIE” DLA NADLEŚNICTW RDLP ZIELONA GÓRA

W celu ujednoczenia treści „Programów ..” sporządzanych dla nadleśnictw RDLP Zielona Góra oraz ułatwienia wykonania tychże programów sporządzono wskazówki ogólne do zakresu tematycznego opracowania. Zamieszczono wykaz pomocnej literatury (opracowania regionalne, materiały niepublikowane, ekspertyzy, zasoby map historycznych) oraz wykaz instytucji i urzędów gromadzących informacje pomocne przy opracowywaniu „Programu”. Każdy program powinien być indywidualnym opracowaniem i oprócz wymienionych poniżej elementów powinien przedstawiać dodatkowo zagadnienia charakterystyczne dla danego nadleśnictwa.

Ramowy układ „Programu ...” przedstawia się następująco:

1. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa

1.1. Położenie

Dane ogólne, usytuowanie nadleśnictwa na tle różnych podziałów przyrodniczo-leśnych i geograficznych:

- podział przyrodniczo-leśny (TRAMPLER i in. 1990)
 - podział na regiony fizyczno-geograficzne (KONDRACKI 1988)
 - podział geobotaniczny (SZAFER 1972)
 - regionalizacja geobotaniczna (MATUSZKIEWICZ 1990)
- i inne.

1.2. Historia

Opisać ogólnie tło historyczne, zmiany przynależności terytorialnej, ważniejsze wydarzenia historyczne, osadnictwo, rozwój szlaków komunikacyjnych.

Pomocna literatura:

Pojezierze Lubuskie (KRAJNIAK 1982),

Ziemia Lubuska (KUCHARSKI, MALUŚKIEWICZ 1996)

Człowiek a środowisko w środkowym i dolnym Nadodrzu (LECIEJEWICZ red. 1996) - opis osadnictwa od paleolitu do późnego średniowiecza .

1.2.1. Historia lasów i gospodarki leśnej

Na podstawie dostępnych materiałów i analizy starych map, opisać wpływ człowieka na kształt lasu, jeśli to możliwe opisać sposoby zagospodarowania lasu przed wojną.

Przydatne: Operat glebowo-siedliskowy (rozdział dotyczący historii), stare mapy (część w zasobach RDLP). Jeśli to możliwe ustalić stosunki własnościowe przed wojną.

Wiele informacji o lasach, siedliskach leśnych i działalności ludzkiej związanej z lasami można wywnioskować analizując miejscowe nazwy geograficzne. Przedstawić nazwy związane z różnymi gatunkami drzew i krzewów, związane z lasami i gospodarką leśną.

1.2.2. Historia ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa

Ochrona przyrody na terenie nadleśnictwa przed wojną.

Publikacja (WODZICZKO, CZUBIŃSKI 1946) dotycząca niemieckich rezerwatów przyrody

Ochrona przyrody na terenie nadleśnictwa w okresie powojennym

Opisać tworzenie różnych form ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa w okresie powojennym.

1.3. Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu.

Podstawowe dane: umiejscowienie nadleśnictwa, lesistość, gęstość zaludnienia. Omówić na terenie jakich większych jednostek (puszcz) znajdują się lasy nadleśnictwa (ZARĘBA 1986). Gdzie lasy nadleśnictwa zachowują jeszcze zwarty charakter i tworzą duże kompleksy leśne

Omówić usytuowanie lasów na tle krajowej sieci ekologicznej ECONET (LIRO red. 1995) oraz obszarów chronionego krajobrazu.

Wzór 1 a. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa

Wzór 1 b. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa w ramach funkcji lasu.

1.4. Struktura użytkowania ziemi

Wydział Ochrony Lasu posiada mapki rodzajów użytkowania gruntów w zasięgu terytorialnym poszczególnych nadleśnictw, które należy zamieścić w „Programie...”.

1.5. Charakterystyka ogólna kompleksów leśnych

Wzór nr 2. Liczba i wielkość kompleksów leśnych.

Zaznaczyć, że w tabeli przedstawiono tylko kompleksy leśne, dlatego dane z tabeli nie pokrywają się z danymi w elaboracie, które uwzględniają również tereny nieleśne, typu budynki, place itp., położone najczęściej na terenie miejscowości, oraz że obraz ten nie jest pełny, ponieważ nie uwzględnia lasów innych własności. Umiejscowienie lasów innych własności jest widoczne na mapie sytuacyjnej nadleśnictwa w skali 1: 50 000. Podać jaką powierzchnię zajmują lasy innych własności.

2. Szczególne formy ochrony przyrody

Tabela zbiorcza wg wzoru:

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. (ha)
Rezerwaty		*
Obszary chronionego krajobrazu		
Strefy ochronne		
Pomniki przyrody		
Powierzchniowe pomniki przyrody		
Użytki ekologiczne		

* - w tabeli podać powierzchnię aktualną, w uwagach podać pow. wg MP.

2.1. Rezerwaty

Wykaz rezerwatów przyrody. Podać okresy obowiązywania planów ochrony.

2.1.1. Rezerwaty istniejące

Charakterystyka istniejących rezerwatów:

opis – pow. – rodzaj – cel ochrony – ciekawe rośliny – zespoły roślinne – inne ciekawostki przyrodnicze - na jaki okres mają plany ochrony

Wz. 3 Ogólna charakterystyka rezerwatów

Wz. 4 Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwach częściowych

2.2. Pomniki przyrody

- w Wydziale Ochrony Lasu znajduje się wykaz wszystkich pomników przyrody w RDLP,
- sprawdzić pomniki utworzone przez gminy,

- w bloku „R” bazy DBF sprawdzić poprawność usytuowania i umieszczenie pomników, Zwrócić uwagę na ciekawe pomniki znajdujące się poza lasami, w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Omówić, jeżeli istnieją, drzewa wymienione w publikacji „Najstarsze drzewa w Polsce” (PACYNIAK 1992).

Wz. 5a Wykaz istniejących pomników przyrody

Wz. 5a Wykaz istniejących powierzchniowych pomników przyrody

Należy pamiętać o podawaniu stopnia zdrowotności drzew wg skali Pacyniaka.

2.2.1. Proponowane pomniki przyrody

Wz. nr 5 b. Wykaz proponowanych pomników przyrody

Sprawdzić w bloku „R” poprawność usytuowania i umieszczenie w bazie.

Należy pamiętać o podawaniu stopnia zdrowotności

2.3. Użytki ekologiczne

Wykaz użytków znajduje się w Wydziale Ochrony Lasu oraz w poszczególnych n-ctwach

Użytki projektowane - uzgodnić z Nadleśnictwem

Wz. nr 7 a. Wykaz istniejących użytków ekologicznych

Wz. nr 7 b. Wykaz projektowanych użytków ekologicznych

2.4. Ostoje zwierząt

W tekście omówić ogólnie strefy ochronne, podać gatunek ptaka, opisać otoczenie gniazda (typ lasu, gatunek drzewa, na którym znajduje się gniazdo), powierzchnię strefy, wiadomości o lęgach. Nie podawać dokładnej lokalizacji.

Lp.	Lokalizacja gniazda	Gatunek chroniony	Powierzchnia (ha)		Rok utworzenia	Uwagi
			Strefa ścisła	Strefa częściowa		
1	2	3	4	5	6	7
1	Obręb Brody Gmina Brody	orzeł bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	9,76	86,76	1985	Gniazdo na sośnie 180 lat
2	Obręb Lubsko Gmina Brody	orzeł bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	10,03	21,63	2000	Gniazdo na olszy 83 lata
Razem			19,79	108,39		
3	Obręb Jasień Gmina Jasień	bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	10,53	43,89	1999	Gniazdo na dębie 180 lat
Razem			16,33	73,62		
Ogółem			36,12	182,01		

2.5. Gatunki chronione i rzadkie

Zebrane dane należy zestawić wg poniższego wzoru:

Grupa organizmów	Gatunki poznane ogółem	Gatunki chronione	Gatunki zapisane w Czerwonej Księdze
Porosty			
Grzyby			
Widłaki			
Mszaki			
Rośliny naczyniowe		*	
Płazy		**	
Gady			
Ptaki		***	****
Ssaki			

- * w tym gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową
- ** żaby: jeziorkowa, wodna, śmieszka mają okres ochronny tylko od 1 III do 31 V.
- *** trzy gatunki: gawron, sroka i wrona siwa posiadają okres ochronny od 15 III do 30 VI,
- **** w uwagach podać liczbę gatunków lęgowych, prawdopodobnie lęgowych, sporadycznie zalatujących, i gatunków od połowy lat 80 nie obserwowanych na terenie nadleśnictwa.

Osobno należy sporządzić wykaz gatunków podawanych z terenu nadleśnictwa znajdujących się w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt” (GŁOWACIŃSKI 1992) (gatunek i kategoria).

2.5.1. Rośliny chronione i rzadkie

Do ustalenia pełnej listy roślin chronionych i rzadkich pomocne mogą być:

- zdjęcia fitosocjologiczne: z planów ochrony rezerwatów, z operatu glebowo-siedliskowego, z innych opracowań naukowych,
- waloryzacja gmin,
- dane z przedwojennych publikacji niemieckich,
- dane dotyczące rozmieszczenia roślin chronionych w Polsce, zamieszone w internecie: <http://www.uj.edu.pl/IB/CHRONPOL/>
- Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych chronionych w Polsce (MIREK A., MIREK M. red. 1997)
- kartoteka Lubuskiego Klubu Przyrodników,
- dane z raptularzy terenowych,
- dane z waloryzacji przyrodniczej nadleśnictw (baza w Wydz. Ochrony Lasu RDLP)

W celu wyeliminowania błędów wynikających z pomyłek w kodach gat. roślin należy wykonać filtrowanie baz (O_runo) i usunąć gatunki wątpliwe np. wysokogórskie.

Po wykonaniu listy roślin chronionych i rzadkich należy sprawdzić w bloku „R” czy zostały umieszczone wszystkie rośliny z listy i czy są poprawne kategorie ochronności.

Dla grzybów, porostów i roślin naczyniowych zestawić łączną tabelę Wz. 10 i 11 (nieco zmienione) nazewnictwo łacińskie przyjąć wg „Krytycznej listy roślin naczyniowych Polski” (MIREK i in. 1995)

Wz. nr 10. Wykaz chronionych i rzadkich gatunków grzybów i porostów

Wz. nr 11. Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych

Przykład:

Lp	Rodzina Gatunek	Obręb Leśnictwo Oddział (stanowiska dokładnie zlokalizowane)	Ogólny opis występowania lokalnej populacji	Opis obiektu, walory, zagrożenia Uwagi i zalecenia oraz zabiegi uzgodnione z Woj. Konservatorem Przyrody
1	2	3	4	5
Porosty				
1.	Chrobotek * <i>Cladonia sp.</i>	WSZYSTKIE OBRĘBY Bardzo liczne stanowiska na terenie całego nadleśnictwa (powyżej 100 stanowisk – gatunek pospolity)	Na siedliskach Bśw i Bs występuje bardzo licznie tworząc niekiedy olbrzymie płaty.	
Klasa Widłaki <i>Lycopside</i>				
2.	Widłak goździsty* <i>Lycopodium clavatum</i>	OBR. ŁĄGÓW Długoszyn 6 c	W d-nie sosnowym	Rez. „Buczyna Łągowska”
Wrzosowate <i>Ericaceae</i>				
3.	Modrzewnica zwyczajna^ <i>Andromeda polifolia</i>	OBR. ŁĄGÓW Łągów 213 n		Rezerwat „Pawski Łąg”

Oznaczenia w tabeli:

* - gatunki podlegające ochronie ścisłej

+ - podlegające ochronie częściowej

^ - gatunki rzadkie, zasługujące na ochronę lokalną
(symbole graficzne mogą zostać przyjęte odmienne)

Należy sporządzić wykaz roślin objętych ochroną ścisłą na terenie nadleśnictwa oraz wykaz roślin objętych ochroną częściową.

Na „Mapie rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin na terenie Nadleśnictwa ...”, można pominąć stanowiska gatunków, które występują na ponad 100 stanowiskach (np. kruszyny pospolitej i chrobotków).

Dla terenów Ziemi Lubuskiej i Wielkopolski istnieje opracowanie: „Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski” (ŻUKOWSKI, JACKOWIAK 1995). Jest to opracowanie będące regionalną czerwoną listą. Należy sporządzić wykaz tych roślin oraz wykaz roślin z „Polskiej czerwonej księgi roślin” (ZARZYCKI, KAŻMIERCZAKOWA red. 1993)

2.5.2. Zwierzęta chronione

Tylko opis syntetyczny, szczegółowy opis zamieścić w rozdziale dotyczącym fauny 3.11.

2.6. Obszary chronionego krajobrazu

Opis syntetyczny, opisać obowiązujące zakazy i nakazy – dokładna lokalizacja na mapie.

3. Walory przyrodniczo-leśne

3.1. Fizjografia terenu nadleśnictwa

3.1.1. Rzeźba terenu

3.1.2. Formacje geologiczne

Według Mapy Geologicznej (Inst. Geol.1974)

3.1.3. Geomorfologia

Pomocne opracowania to: (KRYGOWSKI 1981) dotyczy geomorfologii Niziny Wielkopolskiej, oraz operat glebowo-siedliskowy.

3.2. Gleby

Syntetycznie przedstawić typy gleb i zobrazować graficznie ich udział powierzchniowy.

3.3. Wody

Omówić warunki hydrologiczne, wododziały i ich przebieg, odwadnianie terenu, kierunki odpływu wód powierzchniowych.

Omówić typ stosunków wodnych: opadowo-retencyjny (OR), opadowo-gruntowo-wodny (OGW), gruntowo-wodny (G W).

3.3.1. Rzeki

Omówić sieć rzeczną, zlewnie rzek.

3.3.2. Jeziora.

Omówić jeziorność, większe jeziora – do wykorzystania Atlas jezior Polski tom I (JAŃCZAK red. 1996).

Przedstawić w układzie zlewni charakterystykę jezior o powierzchni powyżej 10 ha na terenie zasięgu działania nadleśnictwa wg poniższego schematu:

Zlewnia 117

- **Jezioro Ciecz (Trześniowskie)** – powierzchnia 185,7 ha, maksymalna głębokość 58,8 m. Nr 66 wg Atlasu jezior Polski tom I (JAŃCZAK red. 1996).

3.3.3. Wody podziemne

Omówić występowanie zbiorników wód podziemnych, umieszczonych na „Mapie obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500 000”.

Pomocne opracowanie: Wody podziemne Środkowego Nadodrza i problemy ich ochrony. (WRÓBEL 1989).

3.3.4. Ekosystemy wodno-błotne

Podać w ujęciu tabelarycznym zinwentaryzowane bagna śródleśne (torfowiska), zbiorniki wodne, jeziora, stawy wg poniższego schematu:

Nazwa	Obręb	Oddz.	Ilość	Powierzchnia
1	2	3	4	5
Bagno śródleśne*	Łagów	205 a	1	0,15
Bagno śródleśne		210 o	1	0,20
		Razem	81	8,82
Bagno literowane		337 p	1	0,44
Bagno literowane		339 i	1	0,70
		Razem	45	37,79
Jezioro		75 b	1	1,08
		Razem	1	1,08
Zbiornik wodny		84 r	1	1,90
		Razem	2	2,37
Razem obręb Łagów			129	50,06
Razem Nadleśnictwo Świebodzin			272	157,05

* należy tu ująć bagna poniżej 0,25 ha, które znajdują się w bloku „luki” w bazie dbf.

Zestawić informację zbiorczą dot. ekosystemów wodno-błotnych dla poszczególnych obrębów oraz dla nadleśnictwa wg poniższego schematu:

Obręb **ŁAGÓW**

- bagna śródleśne Nieliterowane (do 0,25 ha)	81 szt.	pow. 8,82 ha
- bagna literowane (wydzielenia)	45 szt.	pow. 37,79 ha
- zbiorniki wodne	2 szt.	pow. 2,37 ha
- jeziora stanowiące własność LP	1 szt.	pow. 1,08 ha
RAZEM:	129 szt.	o łącznej powierzchni 50,06 ha

Wykazać zlokalizowane źródła i źródlika.

Omówić istniejące na terenie nadleśnictwa torfowiska oraz określić czy istnieją procesy degradacyjne – odwodnienie.

Pomocna literatura:

Torfowiska wysokie i przejściowe Pojezierza Lubuskiego (JERMACEK A., JERMACEK D. 1987)

Omówić, jeżeli jest, program małej retencji. Obiekty wykonane i planowane przez nadleśnictwo.

3.4. Roślinność

Do opisu roślinności należy wykorzystać wszystkie dostępne materiały: dane zebrane podczas taksacji drzewostanów, inwentaryzacje florystyczne rezerwatów przyrody, dane literaturowe, dane z inwentaryzacji przyrodniczej nadleśnictw, materiały Lubuskiego Klubu Przyrodników, zdjęcia fitosocjologiczne wykonane podczas prac glebowo-siedliskowych.

3.4.1. Porosty

Jeżeli istnieją materiały należy wykonać listę występujących porostów.

3.4.2. Mchy

Jeżeli istnieją materiały należy wykonać listę występujących mchów.

3.4.3. Rośliny naczyniowe

Jeżeli istnieją możliwości podać liczbę stwierdzonych roślin naczyniowych. Wymienić różne elementy geograficzne flory. Omówić element górski we florze nadleśnictwa, rośliny borealne, atlantyckie. Podać liczbę gatunków chronionych, omówić gatunki rzadkie i ciekawe z punktu geobotanicznego.

3.4.4. Zespoły leśne

Jedynie dostępne opracowania na ten temat to plany ochrony rezerwatów przyrody i inwentaryzacje przyrodnicze gmin położonych na terenie nadleśnictw. Istnieje praca dotycząca potencjalnej roślinności Pojezierza Lubuskiego (WOJTERSKI i inni 1977). Inne pomocne opracowania to:

Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski (MATUSZKIEWICZ W., MATUSZKIEWICZ J. M. 1996), Szata roślinna Polski (SZAFER W., ZARZYCKI K. (red.) 1972).

W celu zobrazowania rozmieszczenia roślinności potencjalnej na omawianym obszarze należy zamieścić w „Programie ...” wycinek mapy przeglądowej „Potencjalnej roślinności naturalnej Polski” (Arkusze 6).

Zbiorowiska leśne występujące na terenach leśnych nadleśnictwa opisać wg typów zbiorowisk np. b o r y s o s n o w e, grądy. Opisać występujące zbiorowiska, dominujące gatunki drzew i roślin runa, budowę drzewostanu, rozmieszczenie na terenie nadleśnictwa.

3.5. Siedliskowe typy lasu

Przedstawić syntetyczny opis siedliskowych typów lasu na podstawie operatu glebowo – siedliskowego. Przedstawić procentowy udział typów siedliskowych i gleb.

Zestawienie powierzchni wg typów siedliskowych lasu oraz porównanie danych z I-szą i II-gą rewizją planu u.l.

Udział procentowy siedlisk borowych, lasowych i olsów powierzchni leśnej n-ctwa i porównanie z poprzednimi rewizjami u.l.

3.6. Drzewostany

Omówić zasięgi naturalnego występowania gatunków drzew.

Wzory nr 13, 14, 15 i 21 zestawień bez podawania miąższości [m³].

3.6.1. Bogactwo gatunkowe i struktura pionowa

Wzór nr 13 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

Zestawić dane z obrębów w dodatkowej tabeli dla całego nadleśnictwa.

Wzór nr 14 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury
Zestawić dane z obrębów w dodatkowej tabeli dla całego nadleśnictwa.

3.6.2. Pochodzenie drzewostanów

Wzór nr 15 Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych
Zestawić dane z obrębów w dodatkowej tabeli dla całego nadleśnictwa.

3.6.3. Formy degeneracji ekosystemu leśnego

3.6.3.1. Aktualny stan siedliska

Wzór nr 21 Zestawienie powierzchni [ha] wg grup typów siedliskowych lasu, stanu lasu i grup wiekowych
Zestawić dane z obrębów w dodatkowej tabeli dla całego nadleśnictwa.

3.6.3.2. Borowacenie

Wzór nr 22 Zestawienie powierzchni [ha] wg form degeneracji lasu - borowacenie
Zestawić dane z obrębów w dodatkowej tabeli dla całego nadleśnictwa.

3.6.3.3. Monotypizacja

Wzór nr 23 Zestawienie powierzchni [ha] wg form degeneracji lasu - monotypizacja Zestawić dane z obrębów w dodatkowej tabeli dla całego nadleśnictwa.

3.6.3.4. Neofityzacja

Przedstawić obce gatunki drzew na terenie nadleśnictwa, łączną powierzchnię przez nie zajmowaną i ich znaczenie. W tabeli przedstawić udział panujących gatunków obcych w stosunku do powierzchni leśnej zalesionej wg poniższego wzoru:

Gatunek	Powierzchnia (ha) wg gatunków panujących	%	Powierzchnia (ha) wg gatunków rzeczywistych	%
Razem				

Dla gatunków częstych np. robinia akacjowa, czeremcha amerykańska podać w ilu wydzieleniach odnotowano występowanie danego gatunku.

Omówić tzw. egzoty cenne występujące na terenie nadleśnictwa. Pomocne opracowania: Dendrologia (SENETA 1973), Najstarsze drzewa w Polsce – przewodnik (PACYNIAK 1992)

Należy również wspomnieć o roślinach zielnych będących neofitami np. niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*.

3.6.4. Lasy ochronne - kategorie ochronności

Zestawienie pow. lasów nadleśnictwa według kategorii ochronności.

Krótką charakterystykę lasów ochronnych w poszczególnych obrębach, co chronią i gdzie. Podać jakie typy lasów znajdują się w gospodarstwie specjalnym.

3.6.5. Drzewostany ponad 100-letnie

Podać łączną powierzchnię tych drzewostanów, omówić najcenniejsze i najstarsze z nich.

3.7. Zespoły parkowo-dworskie

3.7.1. Parki zabytkowe

Wykaz - miejscowość - nr rej. - powierzchnia - ewentualnie opis ciekawych gat. drzew. (Informacje u Woj. Konserwatora Zabytków)

3.7.2. Parki wiejskie

Wymienić ciekawsze obiekty.

3.7.3. Drzewostany o charakterze parkowym

Lokalizacja i krótki opis tych drzewostanów i występujących ciekawych gatunków drzew

3.8. Zadrzewienia

Wz. 17. Zestawienie zbiorcze zadrzewień

Cmentarze - stanowią ważne miejsca występowania wielu chronionych i rzadkich gatunków roślin. Wykaz: obręb - oddz. - powierzchnia - ewentualnie opis ciekawych gatunków roślin.

3.9. Ważniejsze obiekty kultury materialnej

Opis obiektów historycznych o znaczeniu regionalnym, krajowym, a nawet europejskim. Lokalizacja muzeów. Przedstawienie ciekawszych zabytków kultury materialnej znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

Literatura:

Pojezierze Lubuskie - przewodnik (KRAJNIAK 1982)

Ziemia Lubuska - przewodnik (KUCHARSKI, MALUŚKIEWICZ 1996)

Zabytki województwa zielonogórskiego (KOWALSKI 1987)

3.10. Stanowiska archeologiczne

Dane na temat stan. archeologicznych znajdują się w Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza w Świdnicy

Należy opisać i zlokalizować znajdujące się na terenie lasów: grodziska, kurhany, stanowiska archeologiczne płaskie. Dla grodzisk podać nr rej. woj.

Opisać inne ciekawe stanowiska archeologiczne znajdujące się poza lasami

3.11. Fauna

Literatura ogólna dotycząca fauny:

Fauna kręgowców Pojezierza Lubuskiego (JERMACZEK A., URBAŃCZYK Z. 1986),

Polska czerwona księga zwierząt (GŁOWACIŃSKI red. 1992)

Stan fauny kręgowców i wybranych bezkręgowców Polski - wykaz gatunków, ich występowanie, zagrożenia i status ochronny (GŁOWACIŃSKI i inni 1980)

Świat zwierzęcy województwa zielonogórskiego (NAJBAR B., JERZAK L. 1996, KRÓL S. 1990)

Należy sporządzić wykaz ciekawszych gatunków zwierząt na terenie nadleśnictwa, jeżeli są to opisać jedynie stanowiska w regionie i Polsce.

Opis poszczególnych grup zwierząt:

3.11.1. Bezkręgowce:

Pomocna literatura:

„Pijawki Ziemi Lubuskiej” (RADKIEWICZ 1978),

„Prostoskrzydłe (Orthoptera) Ziemi Lubuskiej” (BAZYLUK 1956),

„Kózkowate Ziemi Lubuskiej” (NAJBAR 1998).

3.11.2. Ryby

Pomocna literatura:

„Wody Środkowego Nadodrza” (NAJBAR I INNI 1998)

3.11.3. Płazy i gady

W Wydziale Ochrony Lasu RDLP znajduje się baza Atlasu Herpetologicznego Polski ze stanowiskami z woj. lubuskiego

Opis występujących płazów i gadów wg poniższego wzoru:

Lp	G a t u n e k N a z w a		Kat. ochr.	Kat. zagrożenia wg Polskiej czerwonej księgi zwierząt	Uwagi
	polska	łacińska			

3.11.4. Ptaki

Na podstawie dostępnych danych opisać liczbę stwierdzonych gatunków ptaków.

Do zebrania danych należy wykorzystać:

- plany ochrony rezerwatów
- opracowania naukowe,
- waloryzacje gmin,
- kartotekę LKP,
- dane z waloryzacji przyrodniczej nadleśnictw (baza w Wydz. Ochrony Lasu RDLP)

Należy zestawić wykaz ptaków obejmujący zarówno ptaki lęgowe, występujące na przelotach, pojawiające się sporadycznie, oraz te gatunki, które ustąpiły już z terenu nadleśnictwa.

Wykaz ptaków obserwowanych na obszarze nadleśnictwa należy sporządzić wg poniższego zestawienia:

Lp	G a t u n e k N a z w a		Kat. ochr.	Kat. zagrożenia wg Polskiej czerwonej księgi zwierząt	Uwagi
	polska	łacińska			

Pomocna literatura:

TOMIAŁOJĆ L. 1990. Ptaki Polski - rozmieszczenie i liczebność. PWN. Warszawa.

DYRCZ i in. 1991. Ptaki Śląska. Wrocław.

W części syntetycznej należy zestawić:

- Ciekawsze gatunki ptaków
- Ciekawostki ornitologiczne
- Gatunki ptaków, które ustąpiły z terenu nadleśnictwa
- Obiekty istotne dla awifauny na terenie nadleśnictwa

3.11.5. Ssaki

Do zebrania danych należy wykorzystać:

- plany ochrony rezerwatów
- opracowania naukowe,
- waloryzacje gmin,
- kartotekę LKP,
- dane z waloryzacji przyrodniczej nadleśnictw (baza w Wydz. Ochrony Lasu RDLP)

Wykaz ssaków należy zestawić wg poniższego wzoru:

Lp	G a t u n e k N a z w a		Kat. ochr.	Kat. zagrożenia wg Polskiej czerwonej księgi zwierząt	Uwagi
	polska	łacińska			

W uwagach podać liczebność zwierząt łownych wg danych nadleśnictwa.

Opisać ciekawsze gatunki ssaków z terenu nadleśnictwa

Bóbr europejski – wykaz stanowisk w RDLP Zielona Góra (BRZUSKI, KULCZYCKA 1999).

3.12. Obszary koncentracji elementów przyrodniczych

Opisać większe obszary, stanowiące miejsca występowania większej liczby gatunków chronionych i rzadkich, ostoje zwierząt np. ptactwa wodnego. Cenne fragmenty drzewostanów. Obszary te mogą zostać w części planistycznej zaproponowane do objęcia różnymi formami ochrony prawnej.

3.13. Mapa przeglądowa walorów przyrodniczych

Mapę przeglądową walorów przyrodniczych należy sporządzić osobno dla 3 obrębów w skali 1: 25 000

Na mapie należy umieścić następujące informacje:

istniejące rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, obszary chronionego krajobrazu, lasy ochronne, drzewostany ponad 100-letnie, skupiska zadrzewień, zabytkowe parki wiejskie, bagna, jeziora, rzeki, oczka śródleśne (nieliterowane), szlaki turystyczne, ciekawsze zabytki kultury materialnej, grodziska, cmentarze i inne obiekty związane z tą tematyką występujące na terenie nadleśnictwa.

4. Zagrożenia

Wykaz posuszu w m³ w poszczególnych latach poprzedniego planu u.l.

Rok gosp.	rok										Razem
Posusz iglasty											
Posusz liściasty											
Wiatrołomy											
Ogółem											

4.1. Zagrożenie wywołane ujemnym oddziaływaniem przemysłu

4.1.1. Strefa uszkodzeń przemysłowych

Opisać strefy uszkodzeń przemysłowych, współczynniki uszkodzeń w poszczególnych obrębach nadleśnictwa

4.1.2. Poziom uszkodzenia drzewostanów nadleśnictwa

Opisać lokalizację stałych powierzchni monitoringu biologicznego (SPO I rzędu), średni poziom defoliacji w nadleśnictwie

4.1.3. Zakłady uciążliwe dla środowiska na terenie nadleśnictwa.

Wykaz zakładów uciążliwych dla środowiska znajduje się w Wydz. Ochrony Lasu

4.1.4. Zanieczyszczenia powietrza

Zestawienie średnich wartości wskaźników imisji SO₂ i NO_x wg monitoringu IBL z podziałem na okresy letnie i zimowe (IBL "Monitoring biologiczny lasów. Stan uszkodzenia lasów w Polsce" Warszawa, 1988-93) w nadleśnictwie, w RDLP Zielona Góra i DGLP

4.1.5. Zagrożenia związane z przebiegiem szlaków komunikacyjnych

Przebieg ważniejszych szlaków komunikacyjnych, znaczących barier ekologicznych, utrudniające swobodną migrację różnym gatunkom zwierząt.

4.1.6. Zagrożenia wywołane projektowanymi autostradami

4.2. Zagrożenia ekosystemów wodnych

4.2.1. Wody gruntowe**4.2.2. Czystość wód powierzchniowych na terenie nadleśnictwa****4.3. Zagrożenia biotyczne****4.3.1. Szkody powodowane przez owady**

Omówić ważniejsze gradacje w ubiegłym okresie.

Podać stosowane środki ochronne w celu minimalizowania szkód wyrządzanych przez owady np.: budki lęgowe – liczba sztuk (ile średnio rocznie wywieszano sztuk nowych budek), mrowiska ogrodzone – liczba szt. (stan ogólny), gradzono średnio rocznie, ilość remiz w ogniskowo – kompleksowej metodzie ochrony lasu.

Przedstawić lokalizację remiz w poszczególnych obrębach.

4.3.2. Szkody powodowane przez ssaki

W tabeli zestawić szkody w postaci zgryzania i spałowania zarejestrowane w czasie taksacji:

Rodzaj szkód	Przedział procentowy				Razem
	Do 20	21-50	51-80	81-100	
	Powierzchnia – ha				
Spałowanie					
Zgryzanie					

Podać stosowane środki ochronne w celu minimalizowania szkód wyrządzanych przez zwierzynę łowną.

4.3.3. Szkody powodowane przez patogeniczne grzyby

Omówić ogólnie zagrożenia ze strony grzybów patogenicznych, podać powierzchnię drzewostanów na gruntach porolnych.

4.4. Zagrożenia abiotyczne

Omówić ważniejsze zagrożenia abiotyczne i szkody z ubiegłego okresu.

4.5. Pożary

Opis kategorii zagrożenia pożarowego nadleśnictwa.

Omówić łączną liczbę i powierzchnię pożarów, przeciętną powierzchnię 1 pożaru, średnią liczbę pożarów w roku oraz czynniki kształtujące zagrożenie pożarowe i najczęstsze przyczyny występowania pożarów.

Szczegółowe dane dotyczące zagrożenia pożarowego, samych pożarów oraz profilaktyki znajdują się w omówieniu zagadnień ochrony przeciwpożarowej zamieszczonym w opisie ogólnym (tom I) planu u.l.

4.6. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy

Opisać zagrożenia charakterystyczne dla danego nadleśnictwa np. kopalnie węgla brunatnego, tereny po eksploatacji podziemnej węgla brunatnego (KOZACKI 1980), tereny po eksploatacji kruszyw, poligony wojskowe itp.

4.7. Mapa przeglądowa zagrożeń przyrody

Mapa przeglądowa zagrożeń przyrody na terenie nadleśnictwa powinna obejmować:

- drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem
- drzewostany na siedliskach zdegradowanych i silnie zdegradowanych
- punkty monitoringu biologicznego,

- klasy czystości głównych zbiorników wodnych.

5. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonywania prac leśnych

Omówić ogólne wytyczne organizacji gospodarstwa leśnego. Przedstawić powierzchnię leśną (w ha) wg gospodarstw w obrębach i łącznie w nadleśnictwie, udział lasów w gospodarstwie specjalnym.

6. Plan działań - zestawienie prac objętych programem ochrony przyrody

6.1. Generalne zasady ochrony

6.1.1. Zasady ochrony stanowisk cennych roślin naczyniowych i zarodnikowych

W tym między innymi: propozycje uznania na terenie nadleśnictwa za lokalnie chronione niektórych gatunków roślin naczyniowych i zarodnikowych

6.1.2. Zasady ochrony fauny kręgowców i bezkręgowców związanej z ekosystemami leśnymi i z ich bezpośrednim sąsiedztwem

6.1.3. Zasady ochrony siedlisk hydrogenicznym i kserotermicznym w gospodarce leśnej

6.1.4. Zasady ochrony starych drzew

6.1.5. Zasady ochrony pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach

Propozycje ochrony zabytków kultury materialnej związanej z leśnictwem jak: stare słupy oddziałowe, drogowskazy, dawne kamienie pamiątkowe, groby i resztki pomników w lasach, pozostałości dawnych osad ludzkich, wraz z ich specyficzną roślinnością, stare drzewa owocowe, pozostałości dawnych cmentarzy, pozostałości kultury wojskowej, dawne parki wiejskie i przydworskie. Proponowane działania w celu zabezpieczenia tych obiektów i ich wyeksponowania.

Propozycje zachowania pewnych tradycji np. przy obiektach administracji leśnej można kontynuować tradycję sadzenia lilaka (bzu), świerka srebrzystego i daglezi. Zachowanie nawierzchni brukowych i zabytkowego podziału powierzchniowego. Zalecenia zachowania podczas remontów starszych budynków: bryły budynku, kształtu dachu, pokrycia dachu, barwy, charakteru elewacji, wielkości i podziału okien.

Propozycje odtworzenia w wydawnictwach popularyzatorskich historycznego nazewnictwa terenu, w tym fragmentów lasu, uroczysk, wzniesień, bagien i dróg leśnych z możliwością naniesienia na mapy drzewostanowe IV rewizji planu urządzania lasu.

6.1.6. Zasady obiegu informacji i procedur decyzyjnych

6.1.7. Zasady udostępnienia lasu

6.1.8. Zasady ochrony zasobów genowych

6.1.9. Zasady zalesień

6.1.10. Zasady biologicznej zabudowy granicy lasu

6.2. Zalecenia planistyczne dla fragmentów terenu

6.2.1. Zalecenia planistyczne dla obszarów koncentracji elementów przyrodniczych

6.3. Propozycje modyfikacji systemu obiektów i obszarów chronionych

6.3.1. Generalne założenia planowania ochrony obiektowej

6.3.2. Autorska ocena potrzeb zmiany sieci obiektów chronionych w nadleśnictwie

6.3.3. Proponowane formy ochrony przyrody

6.3.4. Proponowane nowe lasy ochronne

Proponowane lasy ochronne to np. cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiska cennych gatunków flory

6.4. Propozycje z zakresu udostępnienia terenu i edukacji ekologicznej

6.4.1. Proponowany model udostępnienia lasu

Proponowana sieć parkingów, miejsc postoju

6.4.2. Proponowane ścieżki poznawcze

Opisać istniejące i projektowane ścieżki dydaktyczne na terenie nadleśnictwa.

6.4.3. Promocja i edukacja ekologiczna

Omówić działalność edukacyjną nadleśnictwa – wydane foldery, publikacje, działania edukacyjne z młodzieżą.

7. Przebieg prac

7.2. Przebieg prac terenowych.

7.3 Prace kameralne

Wymienione mapy należy zamieścić w zbiorczej teczce map tematycznych dla nadleśnictwa.

8. LITERATURA

Książki, znajdujące się w bibliotece Wydziału Ochrony Lasu RDLP zostały opisane skrótem (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

BAZYLUK W. 1956. Prostoskrzydłe (Orthoptera) Ziemi Lubuskiej. Badania fizjograficzne nad Polską Zachodnią. 2: 136-156.

BRZUSKI P., KULCZYCKA A. 1999. Bóbr symbol powrotu do natury. Polski Związek Łowiecki. Warszawa. (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

CZUBIŃSKI Z. 1961. Szata roślinna. W: Opr. zbiorowe. Województwo zielonogórskie – monografia geograficzno-gospodarcza. Instytut zachodni. Poznań, 154-182.

CZUBIŃSKI Z. 1977. Rezerwaty przyrody w Polsce. PWN – Warszawa – Kraków

DYRCZ i in. 1991. Ptaki Śląska. Wrocław.

GŁOWACIŃSKI Z. (red.). 1992. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL. Warszawa (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

GŁOWACIŃSKI Z., BIENIEK M., DYDUCH A., GERTYCHOWA R., JAKUBIEC E., KOSIOR A., ZEMANEK M. 1980. Stan fauny kręgowców i wybranych bezkręgowców Polski – wykaz gatunków, ich występowanie, zagrożenia i status ochronny. Studia Naturae, Seria A 21. (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

JAŃCZAK J. (red.) 1996. Atlas jezior Polski tom I. IMGW Poznań (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

JERMACZEK A., JERMACZEK D. 1984. Rezerwatowa ochrona przyrody na Pojezierzu Lubuskim. Zeszyty Świebodzińskie, 2, Świebodzin.

JERMACZEK A., JERMACZEK D. 1987. Torfowiska wysokie i przejściowe Pojezierza Lubuskiego. Zeszyty Świebodzińskie 7.

JERMACZEK A., URBAŃCZYK Z. 1986. Fauna kręgowców Pojezierza Lubuskiego. Zeszyty Świebodzińskie, 6, Świebodzin (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

KONDRACKI J. 1988. Geografia fizyczna Polski. Wydanie VI. PWN. Warszawa (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

KOWALSKI S. 1987. Zabytki województwa zielonogórskiego. Lubuskie Tow. Naukowe. Zielona Góra.

KOZACKI L. 1980. Przeobrażenia środowiska geograficznego spowodowane głębokim górnictwem węgla brunatnego na obszarze Środkowego Nadodrza. Seria Geografia Nr 21, UAM Poznań. (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

KOZŁOWSKI S. 1985. Założenia do powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej. Maszynopis. Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, Dep. Ochrony Przyrody. Warszawa.

KRAJNIAK J. 1982. Pojezierze Lubuskie - przewodnik. Wydawnictwo Poznańskie. Poznań (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

KRÓL S. 1990. Województwo Gorzowskie i Zielonogórskie. Seria „Nasza Przyroda”. LOP. Warszawa (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

KRYGOWSKI B. 1981. Geografia Fizyczna Niziny Wielkopolskiej – cz. I Geomorfologia – PTPN Poznań.

KUCHARSKI B., MALUŚKIEWICZ P., 1996. Ziemia Lubuska - przewodnik. Sport i Turystyka, Warszawa (Bibl. Wyd. Ochrony Lasu)

LECIEJEWICZ red. 1996. Człowiek a środowisko w środkowym i dolnym Nadodrzu. Inst. Archeologii i Etnologii PAN. Wrocław.

- LIRO A. red. 1995. Koncepcja krakowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland. Warszawa. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MATUSZKIEWICZ J. M. 1996. Opracowanie składów gatunkowych drzewostanów w poszczególnych fazach rozwojowych w zależności od : typu siedliskowego lasu, zespołu roślinnego i regionu. (mscr.) MOŚZNiL, Departament Ochrony Przyrody (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MATUSZKIEWICZ W. 1982. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN. Warszawa. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MATUSZKIEWICZ W. 1990. Regionalizacja geobotaniczna [w:] TRAMPLER i inni 1990. Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych. PWRiL, Warszawa (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MATUSZKIEWICZ W., MATUSZKIEWICZ A. 1973. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. Cz.1. Lasy bukowe. Phytocenosis. 2.2: 143-201. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MATUSZKIEWICZ W., MATUSZKIEWICZ J. M. 1996. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski (Synteza) Phytocenosis Vol. 8, Seminarium Geobotanicum 3. Warszawa - Białowieża. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MENDALUK J., STANISŁAWSKI J. 1994. Informacja o stanie środowiska na terenie województwa zielonogórskiego w 1993 roku. Wydział Ochrony Środowiska. Zielona Góra. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A., ZAJĄC M. 1995. Krytyczna lista roślin naczyniowych Polski (Vascular plants of Poland a checklist). Polish Botanical Studies. Guidebook Series No 15. PAN Kraków (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- MIREK A., MIREK M. (red.) 1997. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych chronionych w Polsce. Kraków.
- NAJBAR B., JERZAK L. 1996. Przyroda województwa zielonogórskiego. Zielona Góra. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- NAJBAR B. 1998. Kózkowate Ziemi Lubuskiej. Przegląd Przyrodniczy IX, 4:49-75. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- NAJBAR B., SZUSZKIEWICZ E., ZIELENIEWSKI W. 1998. Wody Środkowego Nadodrza. Zielona Góra. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- OLACZEK R. 1992. Rośliny chronione w Polsce. LOP. Warszawa. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- PACYNIAK C. 1992. Najstarsze drzewa w Polsce – przewodnik. Wyd. PTTK „Kraj” (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- PRAWDZIC K., KOŹMIŃSKI CZ. 1972. Agroklimat województwa zielonogórskiego. WRZD Kalsk. Zielona Góra. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- RADKIEWICZ J. 1978. Pijawki Ziemi Lubuskiej. WSP Zielona Góra.
- SENETA W. 1973. Dendrologia. PWN. Warszawa. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- SZAFER W., ZARZYCKI K. (red.). 1972. Szata roślinna Polski. PWN. Warszawa (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- SZAPLIŃSKI A. 1983. Atlas surowcowy woj. zielonogórskiego. Przedsiębiorstwo Geologiczne. Wrocław.
- TOMIAŁOJĆ L. 1990. Ptaki Polski - rozmieszczenie i liczebność. PWN. Warszawa.
- TRAMPLER T., KLICKOWSKA A., DMYTREKO E., SIERPIŃSKA A., 1990. Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych. PWRiL, Warszawa (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- URBAŃSKI J. 1961. Świat zwierzęcy. W: Opr. zbiorowe. Województwo zielonogórskie – monografia geograficzno-gospodarcza. Instytut Zachodni. Poznań, 132-163.
- WOJTERSKI T., LESZCZYŃSKA M., PIASZYK M. 1973. Potencjalna roślinność naturalna Pojezierza Lubuskiego. Badania fizjograficzne nad Polską Zach., 26: 107-142. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- WRÓBEL J. 1989. Wody podziemne Środkowego Nadodrza i problemy ich ochrony. WSI. Zielona Góra.
- ZAJCHOWSKA S. (red.). Atlas województwa zielonogórskiego. Lubuskie Towarzystwo Naukowe. Zielona Góra.
- ZARĘBA R. 1986. Puszcze, bory i lasy Polski. PWRiL. Warszawa. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)
- ZARZYCKI, KAŻMIERCZAKOWA red. 1993. Polska czerwona księga roślin. Instytut Botaniki. PAN. Kraków.
- ŻUKOWSKI W., JACKOWIAK B.(red.) 1995. Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Prace Zakładu Taksonomii Roślin UAM w Poznaniu Nr 3. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań. (Bibl. Wydz. Ochrony Lasu)

Lubuski Przegląd Przyrodniczy
 Inwentaryzacje przyrodnicze gmin.
 Plany ochrony rezerwatów przyrody

8.1. Wykaz instytucji, które udostępniają materiały przydatne do „Programu ..”

Wojewódzki Konserwator Przyrody
 Wojewódzki Konserwator Zabytków
 Lubuski Klub Przyrodników w Świebodzinie
 Liga Ochrony Przyrody - oddział w Zielonej Górze
 Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy
 Nadleśnictwa - dane z inwentaryzacji przyrodniczej
 Muzea Regionalne (zbiory starych map)
 Archiwum Państwowe w Starym Kisielinie

9. Synteza

Syntetyczny opis na 1 stronę najważniejszych danych dotyczących ochrony przyrody, elementów kulturowych i historycznych o znaczeniu regionalnym i krajowym.

Formy ochrony przyrody: parki krajobrazowe, rezerваты, użytki ekologiczne, pomniki przyrody (najciekawsze okazy), strefy ochronne (liczba i gatunki)

Elementy przyrodnicze o znaczeniu regionalnym i krajowym, inne informacje np. duża koncentracja elementów górskich we florze i faunie

Jedynie w Polsce stanowiska roślin i zwierząt.

10. KRONIKA

Oprócz kilku wolnych stron, zamieścić puste tabele wg poniższego wzoru:

Wykaz zatwierdzonych pomników przyrody

Lp.	Nr rej. wojew.	Nr zarz. data	Dz. Urz. Woj. data	Położenie		Opis obiektu							Zabiegi uzgodnione z woj. kons. przyr.		Uwagi		
				oddz. oddz	gmina l-ctwo	rodzaj	wiek	obw	wys.	stan zdr.	agro-żenia	pow ha	proj.	wyk.			

Zestawienie stwierdzonych chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie N-ctwa

Lp	Gatunek	Leśnictwo Oddział (stanowiska dokładnie zlokalizowane)	Ogólny opis wyst. lokalnej populacji	Opis obiektu, walory, zagrożenia Zalecenia oraz zabiegi uzgodnione z Woj. Kons. Przyrody

„Program ...” należy opracować w osobny tom. Przed wydrukiem ostatecznym proszę przesłać wydruk wstępny do Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Zielonej Górze, w celu sprawdzenia poprawności wykonania.

Wskazówki opracował:
 mgr inż. Marek Maciantowicz
 specjalista ds. ochrony przyrody
 RDLP w Zielonej Górze